

Základní škola a Mateřská škola Nymburk,
Komenského 589 - příspěvková organizace

Adresa: **Mateřská škola Čtyřlístek, Masarykova 1585, 28802 Nymburk**

IČO: 49862570

tel. +420 325 512 891

www.msctyrlitek-nbk.cz

msctyrlitek@zs-komenskeho.cz

ADAPTAČNÍ PROGRAM

ADAPTAČNÍ PROGRAM

Adaptační program

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou vymezeny a konkretizovány v RVP PV, je postupná adaptace nových dětí na prostředí školy.

Vstup do mateřské školy je významnou událostí v životě dítěte i celé rodiny. Děti, které se dosud pohybovaly převážně v rodinném prostředí, najednou poznávají jinou společnost, nové kamarády, dospělé i prostředí. Mohou být ostýchavé, mít potíže s pobytem v neznámém prostředí a v kolektivu cizích dětí a lidí, s učitelkami, které neznají. Musí se podřídít určitým pravidlům a už nejsou středem veškeré pozornosti.

Některé děti se s touto změnou vyrovnávají snadno a s jistotou, jiné potřebují delší čas, aby si zvykly. Někdy se krize objeví až po několika dnech pobytu v mateřské škole. Adaptaci ovlivňuje mnoho faktorů – např. minulé zkušenosti dítěte, jeho celková zralost, přístup rodiny či učitelek. Každé dítě je jedinečné a projevuje se svým způsobem.

Proč to děláme?

Naším přáním je, aby se děti cítily ve školce spokojeně a chodily do ní rády.

Co je „Adaptační program“?

Adaptační program je doporučení, jak postupovat, aby si dítě rychle a plynule zvyklo na prostředí MŠ, těšilo se do ní a při příchodu a odloučení od rodičů neplakalo.

Podstata spočívá v postupném prodlužování docházky dítěte. Zpočátku tráví v MŠ jen pár hodin, později se účastní vycházek, postupně zůstává na oběd a nakonec i spí a pobývá ve školce až do odpoledních hodin.

Délka jednotlivých fází je individuální a přizpůsobuje se potřebám dítěte i možnostem rodičů.

Jak dlouho?

Doba adaptace je individuální a závisí na mnoha faktorech. Optimální je, pokud se dítě zadaptuje během prvního měsíce. Většina dětí to zvládne během 2–3 týdnů. Pokud je docházka přerušena (např. z důvodu nemoci), může se doba adaptace prodloužit.

Kdy probíhá?

Adaptační program probíhá v září, kdy většina dětí nastupuje poprvé, ale i při každém dalším příchodu nových dětí během školního roku.

Cíl adaptačního programu

Cílem programu je usnadnit dítěti nástup do MŠ a pomoci mu zvyknout si na nové prostředí, ve kterém bude trávit svůj čas.

Opatření k minimalizaci adaptačních problémů Fáze

adaptace:

1. fáze – před nástupem dítěte do MŠ (dle individuální potřeby)

- MŠ pořádá před zápisem dětí „Den otevřených dveří“ – rodiče si mohou s dětmi prohlédnout prostory školky, třídy při běžném provozu, setkat se s personálem a získat potřebné informace.
- Přijaté děti mohou poslední týden hlavních prázdnin navštěvovat MŠ v doprovodu rodičů. Postupně se tak seznamují s prostředím, kamarády, učitelkami a ostatním personálem.

Pravidla pro účastníky adaptačního programu (o prázdninách):

- Do MŠ mohou pouze děti zdravé.
- Rodič i dítě se přezouvají, dodržují hygienická pravidla.
- Rodič má nad svým dítětem po celou dobu dozor – dítě zde nenechává samotné.
- Rodič nezasahuje učitelce do vzdělávacích ani výchovných aktivit.

Schůzka s rodiči – Na konci školního roku probíhá informativní schůzka pro rodiče nově přijatých dětí. Věnuje se především poznatkům o dětech a otázkám rodičů (odchody, příchody, stravování, denní režim, co dítě potřebuje, nadstandardní aktivity školy apod.).

Leták pro nové rodiče obsahuje základní informace:

- adresa, telefon, e-mail, odkaz na webové stránky školy (aktuální změny, novinky),
- provozní doba školy atd.

Desatero pro rodiče (před nástupem)

Co mohou rodiče udělat, aby vstup dítěte do MŠ proběhl úspěšně a nenásilně:

- Vodit dítě mezi děti, i když má sourozence.
- Nenechávat ho na určitou dobu v péči jiné známé osoby, chodit s ním do nového prostředí (např. mateřské centrum).
- Rozvíjet dovednosti sebeobsluhy (jídlo, oblékání, toaleta) – rozvrhnout čas tak, aby nebylo třeba spěchat.
- Každý den si udělat čas na společnou hru a čtení pohádky.
- Povídat si s dítětem během dne.
- Oceňovat úspěchy a jasně, klidně odmítnout nevhodné chování s vysvětlením.
- Vyvarovat se výhrůžek typu: „Počkej, až budeš ve školce...!“
- Nevnučovat nerealistické představy („ve školce bude všechno super!“), ale mluvit pravdivě o tom, co tam dítě čeká.

Co by mělo dítě umět při vstupu do MŠ:

Hygiena

- Používat toaletu z vlastní iniciativy (dítě s plenkami nelze přijmout).
- Umýt si ruce mýdlem a utřít se.
- Používat kapesník, vysmrkat se.

Oblékání

- Obléknout a svléknout se s dopomocí dospělého.
- Poznat si své oblečení.
- Obout a vyzout si boty (doporučeny boty na suchý zip).
- Složit si své oblečení.

Stolování

- Pít z hrnku nebo skleničky.
- Držet lžící a umět s ní jíst.
- Sedět u stolu a udržovat čistotu.

Komunikace a spolupráce

- Říct, co potřebuje.
- Znat základní pravidla slušného chování.
- Reagovat na pokyny učitelky a na své jméno.
- Poznat si svou značku v MŠ.
- Umět klást jednoduché otázky.
- Používat zájmeno „já“.
- Povídat si o běžných věcech s dětmi i dospělými.
- Akceptovat přítomnost druhých dětí při hrách.
- Uklízet si hračky.
- Zvládnout krátké odloučení od rodičů.

Jiné dovednosti

- Chodit, běhat, lézt a samostatně se pohybovat.
- Chodit za ruku po chodníku, ujít kratší vzdálenost (cca 30 min.).
- Zvládat chůzi po schodech s přidržováním.

2. fáze – po nástupu dítěte (dítě je samo v MŠ)

- V prvních týdnech jsou přítomny obě učitelky, aby si děti postupně zvykaly.
- Probíhá seznamování s třídou, hračkami, prostředím, osobními věcmi, stolováním a hygienou.

Docházka – doporučení:

- 1.–2. týden: Děti by měly zůstat ve školce jen do svačiny nebo oběda. (Je vhodné, aby si rodiče zajistili možnost vyzvednout dítě dříve, pokud adaptace nebude probíhat dobře.)
- 2.–3. týden: Některé děti zvládnou celodenní pobyt, jiné ne. Největší obavy bývají z odpoledního odpočinku. Pomáhá, když si dítě přinese vlastní hračku nebo pyžamko.

Ranní předávání dětí:

- Jen malé procento dětí vše zvládne bez slziček. Pláč obvykle trvá jen několik minut.
- Rozloučení by mělo být krátké a klidné, rodiče by neměli zůstat u dveří ani za oknem.
- Pokud má rodič s odloučením problém, je vhodné, aby dítě do školky vodil ten, komu to nedělá potíže.

3. fáze – pokud probíhá adaptace bez obtíží

- Dítě je schopno zůstat v MŠ až do odpoledních hodin.
- Přijímá denní režim školky (střídání činností, pobyt venku, stolování, odpočinek).
- Zvládá odpolední odpočinek bez výraznějších obtíží.
- Je samostatnější v sebeobsluze (hygiena, oblékání, stolování).
- Umí se zapojit do společných her a aktivit s ostatními dětmi.
- Dokáže respektovat základní pravidla třídy a pokyny učitelek.
- Odloučení od rodičů zvládá bez větších problémů.

Rady pro rodiče

- Povídejte si s dítětem o tom, co ho ve školce čeká.
- Připravujte ho na kratší odloučení i doma.
- Loučení ve školce neprotahujte – krátce, klidně, s úsměvem.
- Dodržujte, co dítěti slíbíte (např. „přijdu po obědě“).
- Komunikujte s učitelkami – sdílejte své obavy i zkušenosti.
- Buďte důslední – pokud jste rozhodli, že dítě do školky půjde, stůjte si za tím.

Projednáno a schváleno dne: 26. 8. 2025